

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 1370
Tarih: 02.03.2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

26.09.2004 tarih ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 14.01.1998 tarih ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ilişkide sunulmuştur.

Sebahat TUNCEL

İstanbul Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon		Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler		
Esas Komisyon		Adalet		
Tarih:		10 Mart 2011		Ek No: 2/881
MS.Y.	M.S.B.	D.Bek.	Gen. Y.	Gen. Bek.
16	17	18	19	20
BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de kadın cinayetleri gün geçtikçe artmaktadır. Sadece istatistikler incelendiğinde neredeyse günde 5 kadının cinayetlere kurban gittiği bir tablo ile karşı karşıya kalınmaktadır. Yapılan araştırmalar, katillerin genellikle kadınların “en yakını” olan erkeklerden oluştuğunu yani koca, erkek kardeş, nişanlı, sevgili, baba, akrabalık bağı olan erkeklerin olduğunu göstermektedir. Cinayet bahaneleri ise namus, kıskançlık, aşkına karşılık vermemeden başlamakla birlikte sofrada tuzu geç uzatmaya, işsiz kaldığı için cinnet geçirmeye kadar varmaktadır. Gerekçeler değişse bile kadınlar açısından sonuç değişmemektedir.

Kadın cinayetleri uzun yıllardır var olan bir gerçek, ancak özellikle son yıllarda ciddi bir artış göstermiş durumdadır. Adalet Bakanlığı’nın 2010 yılı Ağustos ayında yaptığı açıklamaya göre kadın cinayetleri son 7 yılda %1,400 artmıştır. Hükümetin yapmış olduğu açıklamada kadına yönelik şiddete “sıfır tolerans” gösterildiği iddia edilmesine rağmen bu sonuçlara ulaşılmıştır. Kadın cinayetlerine karşı bütünlüklü ve kapsamlı politikalarla yaklaşılması sorunu daha da derinleştirmektedir.

Sadece geçtiğimiz yıla ait verileri incelemek bile ürkütücü tabloyu ortaya çıkarmaya yetmektedir. Dünya Ekonomi Forumunda kadın erkek eşitliğinde 135 ülke arasında 126. sırada yer alan Türkiye, kadına yönelik şiddette 2010 yılında rekor kırmıştır. Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı’ndan ulusal basına verilen bilgiye göre 2010 yılının ilk 7 ayında Türkiye’de kadına yönelik işlenen suçlarda büyük artış yaşandı. 2010 yılının ilk 7 ayında 226 kadın cinayete kurban gitti. Cinayetleri işleyen erkeklerin yüzde 45’i güvenlik güçlerindeki ifadelerinde, “Aldatıldık” iddiasında bulundular. Aynı dönem içinde cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar kapsamında 478 kadın tecavüze uğrarken, 722 kadın taciz edildi. Aile içi şiddet kapsamında 6423 kadın şiddete maruz kalarak hastanelik oldu.

Kadın cinayetlerine sebep olan etmenlerin ortadan kaldırılmasına dönük çalışmaların çok sınırlı düzeyde olduğunu yasalardan anlaşılmaktadır. Yasalarla kadınların korunmadığına sıkça tanık olunmaktadır. Örneğin, cezaların varlık nedeni suç işlenmesinde için caydırıcı olmaktır. Ancak kadın cinayetlerinde katillere verilen cezalar caydırıcı değildir. Kadın katillerine verilen cezalara, başka hiçbir cinayet türünde olmadığı kadar fazla oranda ceza indirimleri uygulanmaktadır. Bu durum yeni kadın katillerinin ortaya çıkmasını teşvik ettiği açıkça görülmektedir. Şiddete uğrayan kadınlar evlerine geri gönderilmektedir ve kocaları ile

“uzlaşmaları” sağlanmaktadır. Bin bir zorluğu aşarak şikâyetle bulunabilmiş olan kadınların şikâyetleri ya dikkate alınmamakta ya da koruma sağlamamaktadır. Bu noktada devletin yaklaşımı çok önemli olmaktadır. Kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin “münferit” olaylar gibi ele alınması sorunun çözülmesinde en büyük engel olarak görülmelidir. Sadece istatistikler incelendiğinde dahi bu sorunun münferit olmadığı görülmelidir. Diğer yandan kadına yönelik şiddet ve kadın hakları alanında çalışan kurumlar, kadın cinayetlerinin sistematik olduğunu her defasında dile getirmektedir. Kadın hakları savunucuları ve kadın kuruluşları, kadınların şiddete uğramasının, cinayetlerle katledilmelerinin önüne geçecek gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını, yapılan yasal düzenlemelerin ise amacına uygun biçimde uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesini talep etmektedir.

Diğer yandan şiddete uğrayan bazı kadınlar en yakınındaki karakola gidip şikayette bulunduğu halde, polisler tarafından "eşindir, her evde olur böyle şeyler", "eşindir dön evine, barışsınız" şeklinde evlerine gönderildikten sonra yaşamını yitirmiştir. Kimi kadınlar failleri hakkında daha önce savcılığa suç duyurusunda bulundukları halde hiçbir işlem yapılmadığı için öldürülmüşlerdir. Kamuoyuna da mal olan devlet koruyamadığı için yaşamını yitiren kadınlardan bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

- 7 Aralık 2010 günü Ankara’da Ayşe Paşalı, eski kocası İstikbal Yetkin tarafından sokak ortasında 11 yerinden bıçaklanarak öldürüldü. Uzun yıllar şiddete ve cinsel saldırıya maruz bırakan kocasından boşanan Ayşe Paşalı, uğradığı şiddet ve aldığı ölüm tehditleri üzerine defalarca savcılığa suç duyurusunda bulunmasına karşın koruma talebi reddedildi, eski kocası ise gözaltına alınıp “Pişmanım” demesi üzerine serbest bırakıldı. Cinayeti işlemeyen önce İstikbal Yetkin’in internetten “TCK adam öldürme” araştırmalar yaptığı ve kaç yıl ceza alacağını kafasından hesap ederek cinayeti işlediği ortaya çıktı.
- 7 Şubat 2011 günü İstanbul Bahçelievler’de Sakine Akkuş ayrı yaşadığı kocası Erdal Akkuş tarafından sokak ortasında öldürüldü. Şiddete uğradığı için kocasından kaçarak bir sığınma evine yerleştirilen Sakine Akkuş, buradan çıkarılıp ailesinin yanına gönderilmesinin ardından kocası tarafından katledildi. İfadesi alınan Erdal Akkuş “İffetsizdi, öldürdüm” diyerek ceza indirimi almaya çalıştı.
- 10 Şubat 2011 günü İstanbul Ümraniye’de Arzu Yıldırım birlikte yaşadığı Mustafa Metin Çilingir tarafından kurşun yağmuruna tutularak öldürüldü. Arzu Yıldırım

öldürülmeden iki gün önce savcılığa suç duyurusunda bulunarak şiddete uğradığını ve ölüm tehditleri aldığını söylemişti. Arzu Yıldırım, iki ay önce de yine suç duyurusunda bulunmasına karşın herhangi bir işlem yapılmadığını söylediği Mustafa Metin Çilingir hakkında, “Başıma bir şey gelirse sorumlusu odur.” demişti. Ancak yine koruma tedbiri alınmadığı için öldürüldü.

- 2008 yılı Mart ayında Şanlıurfa’da, Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi Hüseyin Zengin, aşkına karşılık vermeyen sınıf arkadaşı 22 yaşındaki Çağla Arin’i 47 yerinden bıçaklayarak öldürdü. Şanlıurfa 3’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki son duruşmada, “geleceği” düşünülerek Hüseyin Zengin’e ceza indirimi verildi ve cezası 25 yıl 10 aya düşürüldü. Çağla Arin öldürülmeden önce telefonla tehdit mesajları aldığı gerekçesiyle Hüseyin Zengin hakkında suç duyurusunda bulunmuş, ancak “Rahatsız oluyorsa bir daha mesaj göndermem.” şeklinde ifade veren Hüseyin Zengin serbest bırakılmıştı.
- İzmir’in Urla İlçesi’nde 2005 yılının Kasım ayında kız arkadaşı 16 yaşındaki Funda İşsiz’i bıçaklayarak öldüren Celalettin Erkal, cesedi derin dondurucuda saklamıştı. “Testere cinayeti” olarak bilinen bu cinayetin faili Celalettin Erkal müebbet hapis cezasına çarptırılmıştı, ancak Yargıtay’ın henüz mahkumiyet kararını onamadığı gerekçesiyle, geçtiğimiz günlerde CMK’nin tutukluluk sürelerini düzenleyen 102. maddesinden yararlanarak tahliye edildi. Yargıtay’ın kararı onaması sonrasında katil tekrar tutuklanmış da olsa, böylesine vahşi bir cinayeti işleyen bir katilin bile serbest bırakılmış olması, hukukun kadınlardan yana işlemediğinin önemli bir göstergesi oldu.
- Eşinin cinsel ilişki teklifini kabul etmeyen Ö.Y. yataktan ittiği gerekçesiyle öldürüldü. Kocaeli 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanan Ü.Y. hakkında haksız tahrik indirimi uygulanarak 24 yıl hapis ve 440 TL adli para cezasına çarptırıldı.

Tüm bu örnekler gösteriyor ki, “haksız tahrik”, “iyi hal”, “gelecek” gibi gerekçelerle kadın katillerine ceza indirimi verilmekte, yeni çıkarılan CMK 102 gibi yasalar yine katillerin lehine işlemektedir. Son yaşanan Ayşe Paşalı cinayetinde katilin internetten kaç yıl ceza alacağını hesap ederek cinayeti işlemesi münferit bir olay değildir. İndirim uygulandıktan sonra caydırıcılığı kalmayan cezalar, her geçen gün artan sayılarda kadının katledilmesinin başlıca nedenlerinden birini oluşturmaktadır.

Bu amaçla “TÜRK CEZA KANUNU VE AİLENİN KORUNMASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Kadınlara karşı işlenen cinayetlerde verilen cezaların çeşitli gerekçelere dayandırılarak indirim tabi tutulmasının, başka cinayetlerin işlenmesinde önemli rolü vardır. Cezaların caydırıcı olma rolünü hayata geçirebilmek ve gittikçe sayısı artan kadın cinayetlerini durdurabilmek üzere bahsi geçen eklerin yapılması hayati önem taşımaktadır.

MADDE 2 - Son zamanlarda giderek artmakta olan kadınlara karşı işlenen cinayetlerde, namus ve diğer kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığına dayandırılan gerekçeler öne sürülmektedir. Ayrıca cinsel yöneliminden ve cinsiyet kimliğinden kaynaklı işlenen cinayetlerde de ayrımcılığa dayandırılan gerekçeler öne sürülmektedir. Bu değişiklik ile kadın cinayetlerinin kanunda belirtilen nitelikli hallerden biri haline getirilmesi amaçlanmıştır. Böylece kadın cinayetleri de ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılacaktır. Bu değişikle bağlantılı olarak da haksız tahrik, gelecek vb. indirimlerin uygulanmaması da son bulmuş olacaktır.

MADDE 3 - 4320 sayılı Kanunun ve ilgili yönetmeliğin içeriği sadece “Ailenin Korunmasını” kapsamadığından, asıl amaç kadına yönelik şiddetin önlenmesi olduğundan kanunun başlığının da içeriğiyle uyumlu olarak “Ailenin Korunması Ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun” şeklinde değiştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 4 - Kadına yönelik şiddetle mücadelede tüm kadınların korunma güvencesini sağlamak üzere zorunlu düzenlemeler aşağıda belirtilen gerekçelere dayanarak yapılmıştır.

a) Kanunun anlaşılabilirlik açısından düzenlenerek, uzun cümleler ve fazla miktarda bağlaçlar yerine maddeler halinde ve anlaşılmayı kolaylaştıran bir biçimde yazılması gerekmektedir. 1. Madde’nin özellikle ilk cümlesi bu şekilde düzenlenmiştir.

b) Evlenerek ayrılan veya evli olduğu halde eşinden ayrı yaşayan kadının, hem eşinin hem eşinin akrabalarının şiddetine maruz kaldığı hallerde Aile Mahkemesince eşin akrabalarıyla aynı çatı altında yaşanmadığı gerekçesiyle koruma kararı verilmediği, aynı şekilde bir çok olay yaşandığı ve yaşanabileceğinden dolayı “aynı çatı altında” ifadesi çıkarılarak “diğer aile bireyleri” şeklinde yazılması uygun olacaktır.

c) Kanun evlilik bağı olan kadınları koruduğu halde, eski eşinden şiddet gören veya şiddet görme ihtimali bulunan kadınları ve evlilik bağı olmaksızın birlikte yaşayan, yaşamış

ve ayrılmış olan kadınları korunmamaktadır. Şiddete uğrayan tüm kadınlarla ilgili koruma tedbiri kararlarının alınması kadın cinayetlerinin önlenmesinde çok önemli bir yer tuttuğundan kanunun ilgili maddesi buna uygun biçimde düzenlenmiştir.

d) İngiltere ve Amerika'daki düzenlemeler gibi kadınları yakın çevrelerinin şiddetinden koruma amaçlı olarak getirilen düzenlemeler dikkate alınarak "ortak çocuk paylaşan bireylerin" ifadesinin eklenmesinin uygun olacağından buna uygun eklemeler yapılmıştır.

e) Kanunda bahsi geçen "aile"nin tanımı net biçimde yapılmadığından ve önerilen düzenlemelerin "aile" olarak tanımlanmama ihtimali bulunan bireyleri de kapsayıcı mahiyette olması açısından, "aile içi" ifadesinin çıkarılması uygun olacaktır. Kanunun ilgili bölümleri buna göre düzenlenmiştir.

f) Yönetmelikte "ihbar" mekanizması da bulunduğu ve yönetmelikte kullanılan "başka bir şahsın" ifadesinin kanunda da yer almasının uygun olacağından, buna uygun düzenlemeler yapılmıştır.

g) Şiddeti tekrarlayan bireyle ilgili tutuklama yaptırımının olması, şiddeti tekrar etme noktasında caydırıcı olacağından kanun bu yönde düzenlenmiştir.

h) Bazı Aile Mahkemesi hakimleri şiddet mağdurunun da, şiddeti uygulayanın da gelirinin belgelenmesi koşuluyla tedbir nafakasına hükmettiklerinden, her birey için en az beş kuruma müzekkere yazma gerekliliği ve müzekkere masraflarının da şiddet görenden tahsili yoluna gidileceğinden "gelirin belgelenmesi aranmaksızın" ifadesinin eklenmesi gerektiğinden buna uygun biçimde düzenleme yapılmıştır.

i) Genellikle evin geçimini sağlayan kişi erkek olduğundan, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama ihtimali bulunan kadınlar ekonomik kaygılarla şikayette bulunmaktan çekinmektedir. Bu nedenle şiddete uğrayan veya şiddete uğrama ihtimali bulunan kadınların ekonomik olarak devlet tarafından güvence altına alınması son derece önemlidir. Ayrıca, nafaka borçlusundan nafaka tahsil etmek neredeyse imkansız olduğundan -nafaka yükümlülüğünden kaçınmak için defalarca adres değiştirenler mevcuttur- hazine alacaklarının ise AATUHK'na göre öncelikli alacaklar olması ve tahsil imkanının daha yüksek olması sebebiyle, şiddet mağdurunu fazladan bir de ekonomik şiddet mağduru da yapmamak amacıyla gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

MADDE 5 - Kolluğun izleme görevi, koruma kararının verildiği tarihte başlar." İfadesi Yönetmelikte bulunmakla birlikte kolluğun görevini sıklıkla ihmal ettiği, koruma kararını şiddet uygulayana bildirdiği tarih itibarıyla izleme görevine, -dolayısıyla şiddet

mağdurunu korumaya- başladığı pratik edilmekle bu düzenlemenin kanunda da bulunmasının vurgulayıcı olacağı, yönetmelikten daha bağlayıcı bir hüküm olarak bulunmasının uygun olacağı öngörülmüştür.

“Koruma kararının şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireylere bildirildiği tarih kollukça ivedilikle Cumhuriyet Başsavcılığına, Cumhuriyet Başsavcılığınca da kararı veren mahkemeye bildirilir.” Yönlü düzenlemeyi pek çok açıdan gerekli görmekteyiz. Öncelikle kolluk kuvveti karar infaz edilmediği, yani koruma süresi dolmadığı sürece infaza ilişkin hiçbir bilgiyi Cumhuriyet Başsavcılığına iletmediğinden infazın başlangıç ve bitiş tarihleri bilinebilir durumda olmamakta. Şiddet uygulayanın cezai sorumluluğunun başlangıç tarihi şiddet mağduru tarafından bilinmediğinden karara muhalefet sebebiyle şikayet süresinin başlangıç tarihi de bilinmemektedir. Yanı sıra, şiddet tehlikesi devam ederken sürenin dolup dolmadığı bilinmediğinden yeni bir koruma kararına ne zaman başvurmak gerektiği de bilinmemektedir.

“Hapis cezası paraya çevrilemez, ertelenemez, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez.” Yönlü düzenlemenin koruma kararlarına muhalefet açısından nispeten caydırıcı olacağı, şiddet mağdurunun kendisini daha güvende hissedebileceği görüşündeyiz. Cezanın paraya çevrilmesinin “parasıyla değil mi, döverim” inancını pekiştirici mahiyette olduğu, ertelenmesinin veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının ise şiddet mağdurunun yargılama biter bitmez daha da vahim boyutta bir şiddete maruz kalmasına zemin hazırlayıcı uygulamalar olabileceği, bu sebeplerle cezalar açısından böyle bir düzenlemenin gerekli olduğu müşahade edilmiştir.

MADDE 6 - Savcılıklara intikal etmiş şiddet vakalarında Savcının gerekli soruşturmayı yaptıktan ve Ceza Mahkemesine dava açtıktan sonra Aile Mahkemesi Hakimine başvurduğu, bu sürecin ise üç ay sürdüğü pratikte görülmektedir. Şiddet mağdurunun derhal koruma altına alınabilmesi için Savcılıkların Aile Mahkemesine 24 saat içinde başvurmasını öngören düzenlemenin zorunlu olduğu dikkate alınarak ilgili düzenleme yapılmıştır. Şiddet mağdurunun korunmasının yanı sıra yemek, barınma gibi temel ihtiyaçlarının da giderilmesini zorunlu görmekteyiz. Şiddet mağduru için çoğunlukla şiddet uygulayanın evden uzaklaştırılmış olması korunması manasına gelmemekte, müşterek konutta yaşamaya devam etmesi ciddi can güvenliği sorunlarına sebep olmaktadır. Şiddet mağdurunun hayatını idame ettirmesi gerekliliğinin yanı sıra, şiddet sebebiyle yaşadığı travma ve psikolojik bozukluklardan kurtulmak için de profesyonel destek alması gerekmektedir. Hiçbir sosyal güvencesi olmayan, sağlık güvencesi olduğu halde katkı payını dahi ödeyemeyecek durumda

olan şiddet mağdurları için sağlık hizmetlerine ücretsiz ulaşma imkanı oldukça önemlidir. Barınma ihtiyaçları için ise hakimın gerek görürse kendiliğinden bir sığınma evine veya bulunan il/ilçenin imkanları dahilinde şiddet mağdurunun Devlet himayesinde olabileceği başkaca bir yere yönlendirilmesinin mağduriyeti geçici de olsa gidereceği düşüncesiyle böyle bir düzenleme teklifi getirilmiştir.

MADDE 7 - Şiddet mağdurunun korunmasının yanı sıra yemek, barınma gibi temel ihtiyaçlarının da giderilmesini zorunlu görmekteyiz. Şiddet mağduru için çoğunlukla şiddet uygulayanın evden uzaklaştırılmış olması korunması manasına gelmemekte, müşterek konutta yaşamaya devam etmesi ciddi can güvenliği sorunlarına sebep olmaktadır. Şiddet mağdurunun hayatını idame ettirmesi gerekliliğinin yanı sıra, şiddet sebebiyle yaşadığı travma ve psikolojik bozukluklardan kurtulmak için de profesyonel destek alması gerekmektedir. Hiçbir sosyal güvencesi olmayan, sağlık güvencesi olduğu halde katkı payını dahi ödeyemeyecek durumda olan şiddet mağdurları için sağlık hizmetlerine ücretsiz ulaşma imkanı oldukça önemlidir. Barınma ihtiyaçları için ise hakimın gerek görürse kendiliğinden bir sığınma evine veya bulunan il/ilçenin imkanları dahilinde şiddet mağdurunun Devlet himayesinde olabileceği başkaca bir yere yönlendirilmesinin mağduriyeti geçici de olsa gidereceği düşüncesiyle böyle bir düzenleme teklifi getirilmiştir.

MADDE 8 - Hakkında koruma kararı verilen şiddet mağdurunun müşterek çocuklarının okula kaydında gizlilik gerekebilmektedir. Ancak uygulamada bu tür durumlarda yetkili makamlarca velayete ilişkin mahkeme kararı talep edilmektedir. Bu açıdan da, velayet hakkının kime ait olduğunun koruma kararında tedbiren düzenlenmesi, çocukların eğitim hakkının temini ve koruma kararının amacına uygun şekilde infazı için zorunludur.

MADDE 9 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 10 - Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNU VE AİLENİN KORUNMASINA DAİR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – – 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 29 - (1) Haksız bir fiilin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemin etkisi altında suç işleyen kimseye, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine on sekiz yıldan yirmi dört yıla ve müebbet hapis cezası yerine on iki yıldan on sekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Diğer hâllerde verilecek cezanın dörtte birinden dörtte üçüne kadarı indirilir. Bu kanunun 82. Maddesi ile düzenlenen namus saikiyle işlenen kasten öldürme suçları, Kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle işlenen kasten öldürme suçları, Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle işlenen kasten öldürme suçlarında bu madde uygulanmaz.”

MADDE 2 -5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 82 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

- l) Namus saikiyle,
- m) Kadınlara yönelik cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle,
- n) Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle,

MADDE 3 - 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanununun adı “Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4 - 4320 sayılı Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Türk Medenî Kanununda öngörülen tedbirlerden ayrı olarak, şiddete maruz kalan ya da şiddete maruz kalma ihtimali bulunan aşağıda sayılan bireylerle ilgili koruma tedbirleri alınır.

- a) Eşlerden birinin veya çocukların veya diğer aile bireylerinden biri;
- b) Mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan veya evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireylerinden biri;
- c) Evlilik birliği sona ermiş olan eski eşlerden birinin veya bunların çocukların veya diğer aile bireyleri;

ç) Evlilik bağı olmaksızın bir arada yaşamakta olan yakın yaşam arkadaşlarından birinin veya bunların çocuklarının veya diğer aile bireyleri;

d) Evlilik bağı olmaksızın bir arada yaşamış olup bu beraberlikleri sona ermiş bireylerden birinin veya bunların çocuklarının veya diğer aile bireyleri;

e) Ortak çocuk paylaşan bireyler

şiddete maruz kaldıklarında veya şiddete uğrama tehlikesi altında olduklarında koruma tedbiri sağlanır. Şiddeti veya şiddet ihtimalini kendilerinin, başka bir şahsın veya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın bildirmesi üzerine Aile Mahkemesi Hakimi meselenin mahiyetini göz önünde bulundurarak duruşma yapmaksızın ve şiddetin belgelenmesini aramaksızın, aynı gün re'sen aşağıda sayılan tedbirlerden bir ya da bir kaçına birlikte veya uygun göreceği benzeri başka tedbirlere de hükmedebilir:

Şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireyin;

a) Birinci fıkra da belirtilen bireylere karşı şiddete veya korkuya ya da tehdide yönelik söz ve davranışlarda bulunmaması,

b) Müsterek evden uzaklaştırılarak bu evin birinci fıkra da belirtilen bireylere tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve veya işyerlerine ya da bu bireylere yaklaşmaması,

c) Birinci fıkra da belirtilen bireylerin eşyalarına zarar vermemesi,

ç) Birinci fıkra da belirtilen bireyleri iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,

d) Varsa silah veya benzeri araçların genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,

e) Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanmış olarak şiddet mağduruna yaklaşmaması ya da şiddet mağdurunun yaşamakta olduğu konuta veya işyerine gelmemesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması,

f) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanması amacıyla öngörülen süre bir kerede altı ayı geçemez ve kararda hükmolunan tedbirlere aykırı davranılması halinde tutuklanacağı ve hakkında hapis cezasına hükmedileceği hususu şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireye ihtar olunur. Şiddetin tekrarı durumunda, şiddet uygulayan birey hakkında Aile Hakimi tarafından tutuklama kararı verilir.

Eğer şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimâli bulunan birey aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise hâkim, bu konuda mağdurların yaşam düzeylerini göz önünde bulundurarak daha önce Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi gelirin belgelenmesi aramaksızın tedbir nafakasına hükmedebilir. Nafakanın tahsil edilemeyeceği durumlar göz

önünde bulundurularak nafaka devlet tarafından ödenir. Devlet, şiddet uygulayana veya şiddet uygulama ihtimali bulunana rücu eder.

MADDE 5 - 4320 sayılı Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 2 - Koruma kararının bir örneği mahkemece Cumhuriyet Başsavcılığına tevdi olunur. Cumhuriyet Başsavcılığı kararın uygulanmasını genel kolluk kuvvetleri marifeti ile izler. Kolluğun izleme görevi, şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan bireye kararın bildiriminin yapılmış olma şartı aranmaksızın, koruma kararının verildiği tarihte derhal başlar.

Koruma kararının şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireylere bildirildiği tarih kollukça ivedilikle Cumhuriyet Başsavcılığına, Cumhuriyet Başsavcılığınca da kararı veren mahkemeye bildirilir.

Verilen tedbir kararlarına itiraz halinde yeniden inceleme kararı verilebilir.

Şiddet uygulayan veya uygulama ihtimali bulunan bireylerle ilgili bu kanuna dayanarak tedbir kararı alma yetkisi hafta sonlarında veya diğer tatil günlerinde geçici olarak Nöbetçi Cumhuriyet Savcılıklarındadır.

Koruma kararına uyulmaması halinde genel kolluk kuvvetleri, mağdurların şikâyet dilekçesi vermesine gerek kalmadan re'sen soruşturma yaparak evrakı en kısa zamanda Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirir.

Cumhuriyet Başsavcılığı koruma kararına uymayan şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan bireyler hakkında Sulh Ceza Mahkemesinde kamu davası açar.

Fiili başka bir suç oluştursa bile, koruma kararına aykırı davranan bireyler hakkında ayrıca üç aydan altı aya kadar hapis cezasına hükmolunur. Verilen cezalar ertelenemez, hapis cezası adli para cezasına veya tedbirlerden birine çevrilemez, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilemez.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 6 - 4320 sayılı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1 - Cumhuriyet Savcılığı şiddeti öğrendiği andan itibaren en geç yirmi dört saat içinde Aile Mahkemesinden Koruma tedbiri ister.”

MADDE 7 – 4320 sayılı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2 – Hakim, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama ihtimali olan bireyin barınması, geçinmesi, bir sağlık kuruluşunda ücretsiz tedavi ve rehabilite” edilmesi için

ihtiyacı olan her türlü sosyal, ekonomik, hukuki ve psikolojik imkanların sağlanması üzere gerekli önlemleri alır.

Bu Kanun kapsamındaki başvurular ve verilen kararın infazı için yapılan icraî işlemler harca tâbi değildir.”

MADDE 8 - 4320 Sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3 - Koruma kararında, sahip olunan müşterek çocukların velayetinin kime ait olacağı tedbiren düzenlenir.”

MADDE 9 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Müdürü